



ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

25 жовтня 2017 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 18/дп-17

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі дисциплінарної палати:

головуючого – Устименко В.Є.,

членів Комісії: Заріцької А.О., Луцюка П.С., Макарчука М.А., Прилипка С.М. – доповідача, Тітова Ю.Г.,

розглянувши дисциплінарну справу, відкриту стосовно судді Малиновського районного суду міста Одеси Роїка Дмитра Ярославовича за зверненням Шуменкова П.О.,

встановила:

До Комісії 06 липня та 17 серпня 2015 року надійшли звернення Шуменкова Петра Олександровича щодо поведінки судді Малиновського районного суду міста Одеси Роїка Дмитра Ярославовича.

У поданому зверненні вказано на порушення суддею Роїком Д.Я. засад рівності всіх учасників судового процесу перед законом і судом, змагальності сторін та свободи в наданні ними суду своїх доказів і у доведеності перед судом їх переконливості, а також незазначення в судовому рішенні мотивів прийняття або відхилення аргументів сторін щодо суті спору.

30 вересня 2016 року набрав чинності Закон України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції від 02 червня 2016 року.

Відповідно до пункту 31 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про судоустрій і статус суддів», заяви (скарги) щодо поведінки суддів місцевих та апеляційних судів, отримані Вищою кваліфікаційною комісією суддів України до набрання чинності цим Законом, передаються для розгляду Вищій раді правосуддя, якщо на день набрання чинності цим Законом Комісією не прийнято рішення про відкриття або про відмову у відкритті дисциплінарної справи.

Якщо на день набрання чинності цим Законом Вищою кваліфікаційною комісією суддів України прийнято рішення про відкриття дисциплінарної справи, така справа розглядається колегіями Комісії, визначеними за її рішеннями, у порядку, що діяв на день відкриття дисциплінарної справи.

Ухвалюючи рішення за результатами розгляду таких дисциплінарних справ, Вища кваліфікаційна комісія суддів України застосовує дисциплінарні стягнення, визначені цим Законом.

Рішенням Комісії від 28 вересня 2015 року № 1777/дп-16 стосовно судді Малиновського районного суду міста Одеси Роїка Д.Я. відкрито дисциплінарну справу.

За таких обставин Комісією застосовується порядок розгляду дисциплінарної справи, передбачений Законом України «Про судоустрій і статус суддів» (у редакції від 12 лютого 2015 року № 192-VIII) (далі – Закон).

Суддя Роїк Д.Я. та заявник Шуменков П.О., належним чином повідомлені про дату, час і місце розгляду дисциплінарної справи, на засідання не з'явилися.

Вказана дисциплінарна справа неодноразово призначалась Комісією до розгляду.

Відповідно до частини одинадцятої статті 95 Закону повторна неявка судді на засідання є підставою для розгляду дисциплінарної справи за його відсутності. Неприбуття особи, за зверненням якої відкрито дисциплінарну справу, не перешкоджає її розгляду.

За таких обставин неявка вказаних осіб не перешкоджає розгляду дисциплінарної справи, а тому Комісія вважає за можливе розглянути її за їх відсутності.

За таких обставин їх неявка не перешкоджає розгляду дисциплінарної справи, тому Комісія вважає за можливе розглянути її за відсутності вказаних осіб.

Заслухавши доповідача, повно та всебічно дослідивши матеріали дисциплінарної справи, Комісія встановила такі обставини та дійшла таких висновків.

Установлено, що рішенням Малиновського районного суду міста Одеси від 29 квітня 2015 року задоволено позовні вимоги ОСОБА_1 до Шуменкова П.О. про припинення права власності на частку спірної квартири із виплатою компенсації її вартості.

Ухвалою апеляційного суду Одеської області від 19 вересня 2015 року рішення Малиновського районного суду міста Одеси залишено без змін.

Ухвалою Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ рішення Малиновського районного суду міста Одеси від 29 квітня 2015 року та ухвалу апеляційного суду Одеської області від 19 вересня 2015 року скасовано, а справу направлено на новий розгляд до суду першої інстанції.

Відповідно до частини другої статті 92 Закону скасування або зміна судового рішення не тягне за собою дисциплінарної відповідальності судді, який брав участь у його ухваленні, крім випадків, коли порушення допущено внаслідок умисного порушення норм права чи неналежного ставлення до службових обов'язків.

Водночас, судом касаційної інстанції було встановлено, що судом першої інстанції, ухвалюючи рішення про задоволення первісних позовних вимог, в порушення статей 212-215 ЦПК України не встановлено у повному обсязі фактичних обставин справи, що мають суттєве значення для її вирішення, та не надано належної оцінки доказам сторін у їх сукупності, дійшовши передчасного висновку, що припинення права власності відповідача Шуменкова П.О. на його частку у спільному майні не завдасть йому істотної шкоди, а спільне володіння і користування спірною квартирою неможливе.

Надаючи перевагу доводам позивача за первісним позовом щодо припинення права власності на частину спірної квартири за Шуменковим П.О., суд першої інстанції дійшов помилкового висновку про умисне погіршення останнім свого майнового стану шляхом відчуження своєї 530/4000 частини квартири АДРЕСА_1 в місті Одесі ОСОБА_2, де він проживав з нею, батьком та двома братами, не перевіряючи, чи користується відповідач за первісним позовом окремим приміщенням у зазначеній квартирі, залишивши поза увагою, що дана квартира є комунальною. Обмежуючи право Шуменкова П.О. (1/4 частини майна) та приймаючи до уваги при цьому інтереси позивача ОСОБА_1 (3/4 частини майна), суд першої інстанції залишив поза увагою доводи

Шуменкова П.О. щодо відсутності у нього іншого житла, не звернув уваги, що правовий режим спільної часткової власності враховує інтереси всіх її учасників і забороняє обмеження прав одних учасників за рахунок інших.

Відмовляючи у задоволенні зустрічних позовних вимог, суд першої інстанції такий висновок жодним чином не мотивував, залишивши поза увагою висновок судової будівельно-технічної експертизи № 847/974/24 від 18 березня 2015 року, складений Одеським науково-дослідним інститутом судових експертиз, з якого вбачається технічна можливість визначення порядку користування квартирою АДРЕСА_2 у місті Одесі з урахуванням часток кожного із співвласників у майні.

Крім того, судом першої інстанції залишено поза увагою неодноразові клопотання відповідача за зустрічним позовом Шуменкова П.О. та його представника Савіцького Г.Л., зокрема щодо призначення додаткової судової будівельно-технічної експертизи (а.с. 119–120, т. 2), у якому останній зазначав про неповноту проведеної у справі експертизи, оскільки експертом не з'ясовано вартості спірної квартири станом на час дослідження. Ухвалою Махновського районного суду міста Одеси від 27 квітня 2015 року (а.с. 106–107) у задоволенні клопотання про призначення додаткової судової-будівельної експертизи відмовлено без жодного обґрунтування.

Надаючи перевагу доводам позивача за первісним позовом ОСОБА_1 над доводами позивача за зустрічним позовом Шуменкова П.О. в порушення статті 10 ЦПК України щодо дотримання принципу змагальності сторін, апеляційний суд, погоджуючись з висновками суду першої інстанції, зауважив, що у спірній квартирі проживають та зареєстровані: ОСОБА_3 та ОСОБА_4 – з 21 квітня 2015 року, залишивши поза увагою лист ГУ ДМСУ в Одеській області від 11 червня 2015 року № 4/1-439 (а.с. 235, т. 2), зі змісту якого вбачається, що прийнято рішення про скасування реєстрації місця проживання ОСОБА_3 та її ІНФОРМАЦІЯ_1 ОСОБА_4.

Таким чином, судом касаційної інстанції встановлено істотні порушення норм цивільно-процесуального законодавства, які узгоджуються із основними доводами звернення заявника Шуменкова П.О. та не можуть бути залишені поза увагою.

У своїх поясненнях суддя Роїк Д.Я. зазначає, що посилання заявника Шуменкова П.О. не відповідають дійсності. Процесуальні документи надсилались сторонам, судові засідання проводились з дотриманням чинного процесуального законодавства, сторони викликались у судові засідання належним чином.

Згідно з частиною першою статті 2 Закону суд, здійснюючи правосуддя на засадах верховенства права, забезпечує кожному право на справедливий суд та повагу до інших прав і свобод, гарантованих Конституцією і законами України, а також міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Частиною першою статті 9 Закону передбачено, що правосуддя в Україні здійснюється на засадах рівності всіх учасників судового процесу перед законом і судом незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних та інших ознак.

Статтею 1 ЦПК України визначено, що завданнями цивільного судочинства є справедливий, неупереджений та своєчасний розгляд і вирішення цивільних справ з метою захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб, інтересів держави.

Відповідно до частини першої статті 212 ЦПК України суд оцінює докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному, об'єктивному та безпосередньому дослідженні наявних у справі доказів.

Частиною третьою статті 213 ЦПК України встановлено, що обґрунтованим є рішення, ухвалене на основі повно і всебічно з'ясованих обставин, на які сторони посилаються як на підставу своїх вимог і заперечень, підтверджених тими доказами, які були досліджені в судовому засіданні.

Підпунктом г пункту 1 частини першої статті 92 Закону передбачено, що підставою дисциплінарної відповідальності судді є порушення засад рівності всіх учасників судового процесу перед законом і судом, змагальності сторін та свободи в наданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості.

Таким чином, конституційне право на судовий захист передбачає як невід'ємну частину такого захисту можливість поновлення порушених прав і свобод громадян, правомірність вимог яких встановлена в належній судовій процедурі і формалізована в судовому рішенні, і конкретні гарантії, які дозволяють б реалізувати його в повному об'ємі і забезпечувати ефективне поновлення в правах за допомогою правосуддя, яке відповідає вимогам справедливості, що узгоджується також зі статтею 13 Конвенції про захист прав людини і основних свобод.

Ураховуючи зазначене, встановлені обставини свідчать про наявність у діях судді Роїка Д.Я. ознак дисциплінарного проступку, наслідком якого може бути притягнення судді до дисциплінарної відповідальності з підстав, передбачених частиною першою статті 92 Закону.

Обираючи вид дисциплінарного стягнення стосовно судді Роїка Д.Я., Комісія враховує характер проступку, його наслідки, особу судді, його досвід роботи на посаді (постановою Верховної Ради України від 30 квітня 2010 року № 590/2010 призначено строком на 5 років на посаду судді Малиновського районного суду міста Одеси), позитивні характеристики судді, ступінь вини та обставини, що впливають на можливість притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, та доходять висновку про застосування дисциплінарного стягнення у виді попередження.

Керуючись Конституцією України, статтями 92–97, 101, 108 Закону, Комісія

вирішила:

притягнути до дисциплінарної відповідальності суддю Малиновського районного суду міста Одеси Роїка Дмитра Ярославовича за зверненням Шуменкова П.О.

Застосувати до судді Малиновського районного суду міста Одеси Роїка Дмитра Ярославовича дисциплінарне стягнення у виді попередження.

Головуючий

В.Є. Устименко

Члени Комісії:

А.О. Заріцька

П.С. Луцюк

М.А. Макаруч

Ю.Г. Тітов